

## Comiat d'una icona universal ▶ Les opinions

### «Hi ha continuïtat entre la figura de Lincoln i la d'ell»

Albert  
Sánchez Piñol  
ESCRITOR



Per Albert Sánchez Piñol, novel·lista, antropòleg i al seu dia fundador del Centre d'Estudis Africans, Mandela «és el

gran home del segle XX, perquè quan va entrar a la presó pensava tant a alliberar els seus com a alliberar els seus guardians». En la seva opinió, «hi ha una continuïtat entre les figures de Nelson Mandela i la del president dels Estats Units Abraham Lincoln, que opinava que l'esclavitud humiliava tant l'esclau com l'esclavista. Malgrat que un va lluitar des del costat dels governants i l'altre des dels oprimits».

### «Aprenquem de la seva lluita i existència tenaç»

Quico  
Pi de la Serra  
CANTAUTOR



«Deixa que la llibertat regni. El sol no es pon mai sobre un èxit tan gloriós». Aquesta, una de les frases conegudes

de Nelson Mandela, mostra el camí que l'ésser humà ha de prendre per viure dignament i que comença dins d'un mateix. En aquests temps en què s'intenten trepitjar els nostres drets més bàsics aconseguits amb tant d'esforç i tantes vides, el seu exemple ha de servir per no deixar que ens trepitgin. Aprenquem d'ell, de la seva lluita i de la seva existència tenaç. Adéu, Nelson Mandela. Gràcies i bon viatge, Madiba. ¡Records al Che!».

### «Com ell deia, la pobresa la crea l'home»

Rosa  
Balaguer  
CASAL DELS INFANTS



«Al Casal dels Infants tenim molt presents dos valors de Nelson Mandela: una lluita constant, sense límits, i sem-

pre a favor de la igualtat entre les persones, sense tenir en compte la condició, l'origen o l'ètnia. Si volem millorar la societat, ho hem de fer amb tota constància contra la desigualtat, que és la primera injustícia que vivim. Com ell deia, 'la pobresa no és natural, la crea l'home i pot superar-se i eradicar-se mitjançant accions dels éssers humans. I eradicar-la no és un acte de caritat, és un acte de justícia».

### «Va fonamentar la unitat sobre la concòrdia»

Mariano  
Rajoy  
PRES. DEL GOVERN



«Mandela ha tingut el comiat de què es va fer creditor en la seva llarga i fecunda vida. L'extraordinària concentra-

ció d'emoció popular i respecte institucional que vam viure ahir és el millor exemple del magnetisme de la seva figura. Va saber combinar de manera equilibrada i sàvia la fermesa en les seves conviccions amb la voluntat de reconciliació per al seu país. Davant una natural temptació de revenja, va buscar la concòrdia i va fonamentar-hi la unitat dels seus compatriotes. En la generositat va trobar la grandesa i el seu llegat per a la humanitat».

### «Una identitat nacional basada en el perdó»

Artur  
Mas  
PRES. GENERALITAT



«Nelson Mandela va saber construir una nova identitat nacional col·lectiva basada en

el perdó i la reconciliació. Els Jocs de Barcelona el van inspirar sobre què podia suposar per a la nova Sud-àfrica la Copa del Món de rugbi del 1995, que va unir i va reconciliar el país. Espero i desitjo que els valors de pau i llibertat que deixa el seu llegat estiguin ben vius en la nostra societat, especialment en un moment com l'actual en què volem decidir i construir el nostre futur amb pau i llibertat».

### «Va ser fidel fins al final a les seves conviccions»

Josep M.  
Álvarez  
UGT CATALUNYA



«És possible tenir profundes conviccions i portar-les de manera coherent fins a les seves

últimes conseqüències, sense ser ni semblar fonamentalista. Nelson Mandela ho va fer. No va abandonar mai els ideals a què havia consagrat la seva vida, va assumir enormes sacrificis vitals i ho va fer des d'una total generositat. Gairebé tres dècades a la presó no li van fer perdre la visió del país que volia. Així va esdevenir el president de la Sud-àfrica de la reconciliació, la reconstrucció i l'esperança».

### «Va saber convertir els ideals en fets»

Cayo  
Lara  
IZQUIERDA UNIDA



«Considero que Nelson Mandela va saber convertir els ideals en fets i va demostrar que es pot fer front a les injustícies

i les desigualtats. Seguir-lo en aquesta convicció és avui més necessari que mai. No n'hi va haver prou amb 27 anys de dura presó per doblegar la seva dignitat, la seva energia i les seves idees. Només així va poder posar fi a l'infame apartheid. Les persones compromeses segur que el recordaran sempre per no desviar-se del camí correcte, cosa que no passarà entre tantes llàgrimes de cocodril com les que s'estan veient aquests dies».

### «Hi ha veus d'elogi que són hipòcrites»

Joan Carles  
Gallego  
CCOO CATALUNYA



«Cal reconèixer tant el seu compromís com la perseverança i el patiment en la lluita per uns ideals nobles i justos i

el seu paper en la fi de l'apartheid i la reconciliació. També s'ha de reconèixer la seva renúncia al poder. Però amb tantes lloances no poden quedar en segon terme les contradiccions socials i polítiques en les quals va desenvolupar el seu compromís col·lectiu. Sona hipòcrita sentir alguns elogis de determinades boques, les mateixes que avui, sense gens de rubor, abandonen les retallades de drets laborals i socials».

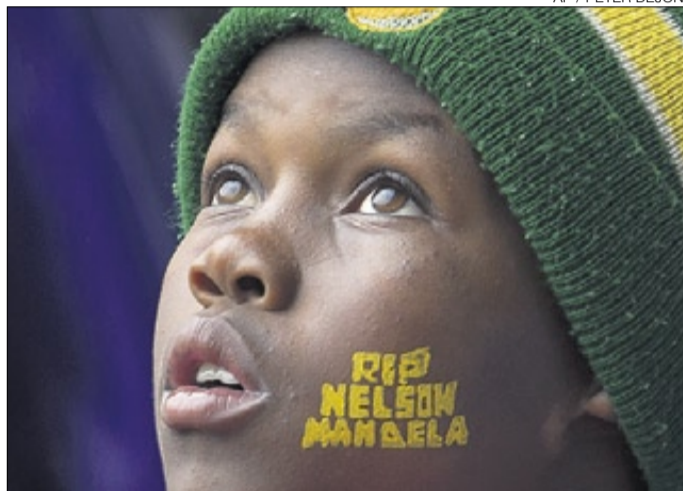
### «És un líder que ha permès una vida més justa»

Teresa  
Crespo  
PRESIDENTA D'ECAS

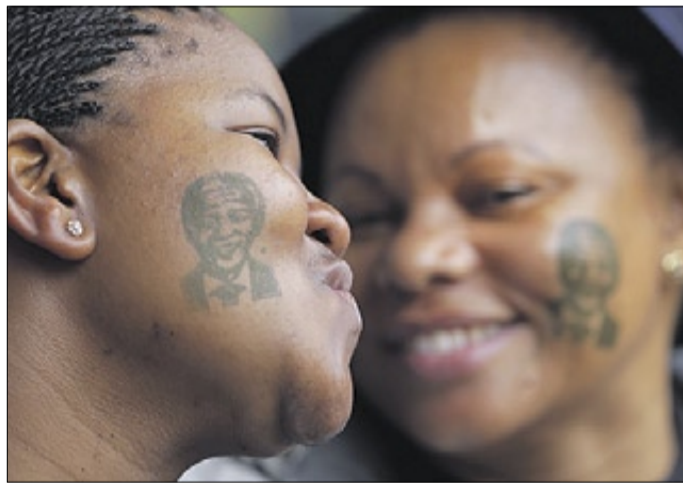


«Mandela, amb la seva lluita i la seva tenacitat, va evidenciar un gran error comès per una minoria del seu país. Com

Martin Luther King, tenia el somni d'acabar amb el racisme i tots dos van fer passos de gegant cap a la igualtat i la dignitat humana amb armes poderoses: pacifisme, perseverança, comprensió i perdó. Sud-àfrica plora la mort d'una persona estimada, que li ha fet de pare, protector i model, un líder que li ha permès una vida amb més justícia, llibertat i democràcia. Ara s'ha de mantenir el compromís amb la seva lluita».



AP / PETER DEJONG





## «Es va refer i va parlar gairebé 90 minuts»

Josep Maria Gatell  
ESPECIALISTA EN SIDA



Josep Maria Gatell va ser codirector del congrés mundial sobre la sida celebrat a Barcelona el 2002 i que va ser

clausurat per Nelson Mandela i Bill Clinton. «Ells van decidir venir, es van buscar l'hotel i van portar el seu personal de seguretat. Ens va semblar perfecte. Tots dos havien descuidat una mica la sida als seus països mentre governaven i s'hi van bolcar després de manera molt eficaç. Mandela va arribar esgotat, però es va refer al sortir davant el públic i va parlar gairebé 90 minuts, improvisant, i Clinton tot just va tenir 15 minuts».

## «L'acompanyava quan va visitar Montjuïc el 91»

Josep Lluís Vilaseca  
COOB-92



«Vaig tenir l'oportunitat d'acompanyar Mandela en la seva visita a Barcelona el 1991. Recordo que les cames

no li responien i li va costar baixar fins a la gespa de l'Estadi Olímpic de Montjuïc, però ell no es queixava. 'Meravellos', anava dient a mesura que li explicàvem les coses. No parlava gaire, però tot el que deia era molt sensat i un tenia la sensació d'estar al costat d'un home d'una categoria immensa. Va creure sempre en l'esport com una eina d'unió i va contribuir al retorn de Sud-àfrica al moviment olímpic».

## «Ens sentim pròxims als seus principis»

Jordi Roglà  
CÀRITAS DE BCN



«La setmana passada vam inaugurar un nou projecte d'ocupació per millorar les possibilitats de trobar feina de

les persones que atenem a Càritas. La responsable del projecte va descriure aquell moment tan especial dient: 'Ho hem fet perquè no sabíem que era impossible'. Amb la mort de Nelson Mandela, aquestes paraules prenen encara més força al veure com aquest líder va viure fins a les últimes conseqüències aquesta fita. I des de Càritas, ens sentim profundament pròxims als principis que van inspirar els seus actes».



REUTERS / KAI PFAFFENBACH



AP / TSVANGIRAYI MUKWAZHI

Joves sud-africans participen en el funeral de Nelson Mandela, ahir.

## «Un símbol que va molt més enllà de Sud-àfrica»

Tom Wolfe  
PERIODISTA I ESCRIPTOR



«Mandela és, en la meua opinió, un símbol que va molt més enllà de la llibertat de Sud-àfrica. És la punta de

llança d'una realitat en què vivim avui. N'és un exemple clàssic Obama. Si fa uns anys algú ens hagués dit que el president dels Estats Units seria un home de color, immediatament l'hauríem considerat un boig i, en canvi, els ciutadans dels Estats Units l'han votat no només una vegada sinó dues. A Europa, crec, no ha arribat mai al poder algú que no pertanyi al grup predominant en la societat».

## «No va elegir l'opció més fàcil, sí l'encertada»

Alfredo P. Rubalcaba  
SECR. GRAL. PSOE



«Com era d'esperar, el repertori d'elogis a Mandela s'ha esgotat. D'entre tot el que s'ha

dit, jo subratllaria la lucidesa amb la qual va entendre que el futur de Sud-àfrica depenia del fet que ell i tots els que havien patit l'apartheid conjuressin qualsevol desig de venjança. Si va ser heroica la seva actitud tants anys a la presó, encara ho va ser més quan, al capdavant del país, es va entossudir en la via de la reconciliació. No era l'opció més fàcil, però la història va confirmar que era l'encertada».

## «Era un home just que mai va perdre el somriure»

Maria Assumpció Vilà  
SÍNDICA DE BCN



«El món ha perdut una figura impressionant i irrepetible, un referent de la justícia soci-

al i la pau. Mandela era un ésser humà únic, que va convertir la seva vida en un crit per la dignitat de les persones. Va posar fi a l'apartheid i va ser un pioner contra l'estigmatització de la sida. Milions de persones van recuperar la llibertat gràcies a la seva lluita. Era íntegre, solidari, dialogant i conciliador. Un home just que no va perdre mai el somriure, ni tan sols durant el seu llarg i dur captiveri».

## «És un exemple de perseverança i determinació»

Marc Márquez  
PILOT DE MOTOS



«He llegit aquests dies sobre la personalitat de Nelson Mandela perquè la seva lluita, la seva determinació i, sobre-

tot, la seva decisió de no rendir-se mai –ni tan sols quan va passar tants anys a la presó– hauria de ser un exemple per a tots els joves. Un exemple de perseverança i de saber que allò que defensem ho hem de defensar amb l'ànima i amb totes les nostres forces. A partir del moment en què comenci les vacances, de debò que veuré *Invictus* perquè sé que m'encantarà. Serà una bona manera d'acostar-me a aquest gran home».

## «Testimonia la força invencible dels ideals»

Núria de Gispert  
PRES. DEL PARLAMENT



«Nelson Mandela té un lloc en la història, i en els nostres cors, perquè la seva vida testimonia la força invencible

dels ideals i ratifica que unes reixes no poden mai fer captiu un esperit lliure. Amb el seu lideratge bondadós i íntegre i una immensa auctoritas forjada durant anys de resistència contra l'opressió, Mandela va vèncer l'apartheid, sense caure en el ressentiment, la revenja ni la imposició política, sinó convertint-se en un apòstol de l'esperança, de la reconciliació i de la pau a Sud-àfrica i a tot el món».

## «La seva figura ha estat inspiradora i reveladora»

Salvador Alemany  
PRESIDENT CAREC



«La seva figura ha estat inspiradora i reveladora, no només per al seu país sinó per a tota la humanitat. La se-

va actitud radicalment resilient, de qui cau i es torna a aixecar; el respecte permanent per l'altre, encara que algú pogués pensar que era l'enemic; una voluntat irreductible d'acord des de la diferència; un home de pont i de diàleg, però també un home d'acció: amb un temps per pensar i un temps per decidir. Un home gran que recordarem al costat d'homes grans com Gandhi, Luther King o Kennedy».